Päällystö-liitto ry.
Laivastokatu 1b, 00160 Helsinki

LAUSUNTO

16.10.2019

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Asia: HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi 2020

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY:N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2020

Päällystöliitto ry pitää erinomaisena asiana sitä, että puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen henkilöstöä edustaville järjestöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi koskien valtion talousarvioesitystä vuodelle 2020. Päällystöliitto ry on perehtynyt esitykseen valtion talousarvioksi vuodelle 2020 erityisesti puolustusministeriön hallinnonalan osalta.

Puolustusvoimauudistuksen jälkeen Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut huonompaan suuntaan uusine uhkakuvineen ja niiden vaikutukset yhdessä puolustusvoimille tulleiden uusien suorituskykyjen kanssa ovat lisänneet erityisesti sotilashenkilöstön kuormitusta. Päällystöliitto ry pitää hyvänä suuntauksena nostaa vuosittain kertausharjoituksissa koulutettavien reserviläisten lukumäärää, mutta yhdessä uuden lainsäädännön ja toimintamallin mukaisesti toteuttavan vapaaehtoisen maanpuolustuksen kanssa, se on omiaan lisäämään palkatun henkilöstön kuormitusta entisestään.

Päällystöliitto ry pitää erittäin hyvänä kehityssuuntana linjausta puolustusvoimien tehtäväkokoonpanon täyttöasteen pitämisestä mahdollisimman korkeana ja hallitusohjelman linjauksen mukaisesti tehtävien lisäämisen noin 40 henkilötyövuodella. Huolimatta lisäyksestä on valitettavasti talousarviossa esitetty puolustusvoimien henkilötyövuosimäärän lasku 97 henkilötyövuodella ja tehtäväkokoonpanon (pl. sopimussotilaat) pieneneminen 41 tehtävällä verrattuna vuoteen 2019. Palkattavan henkilöstön määrä vähenee kokonaisuudessaan talousarvion mukaan noin 70 henkilötyövuotta vuoteen 2019 verrattuna. Hallinnonalan henkilötyövuosimäärän vähenemisen mainitaan johtuvan lähinnä sopimussotilaiden määrän muutoksesta. Väistämättä tämä tulee näkymään monen perusyksikön arjessa lisäkuormituksena, sillä sopimussotilaat ovat olleet tärkeä osa koulutusresurssia ja puolustusvoimien rekrytointipohjaa.

Puolustusvoimien toiminnallisen tuloksellisuuden tärkeimpänä mittarina mainitaan puolustusvoimien kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä ja sen yhtenä perustana on sodan ja rauhan ajan vaatimukset täyttävä henkilöstöjärjestelmä. Palkatun henkilöstön määrällisen lisäämisen ohella tulisi puolustusvoimien henkilöstölle turvata riittävä jaksaminen ja lepo. Puolustusvoimien henkilöstön työn erityispiirteitä ovat kriisi- ja sodanajan tehtävien harjoittelu sekä valmiuden ylläpito mm. merellä. Työ on monelta osin luonteeltaan jatkuvaa ja keskeytymätöntä työtä, josta ei voi kieltäytyä. Tämä osaltaan vaikuttaa siihen, että työsidonnaisuudesta johtuen henkilöstöllä ei ole riittävästi aikaa palautua. Yli 85

% puolustusvoimien henkilöstöstä on 1.1.2020 voimaan tulevan työaikalain ulkopuolella, ja heitä koskee laki puolustuslaitoksen virkamiesten työajasta 218/1970. Valtiovarainministeriö asetti keväällä 2019 työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää mitkä muutokset lakiin ovat välttämättömiä virkamiesten työaikasuojelun toteutumisen kannalta. Työryhmä saanee loppuraporttinsa valmiiksi vielä tämän vuoden 2019 aikana. Lain uudistustyön kautta olisi mahdollista edistää puolustusvoimien henkilökunnan työaikasuojelua ja jaksamista muuttuneessa toimintaympäristössä.

Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja
Päällystöliitto ry